

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

MESTNA OBČINA MARIBOR

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM.

Vsebina:

- [novice mreže NVO za zdravje in ostale novice](#)
- [zanimive novice s področja zdravja in okolja po svetu](#)
- [napovednik dogodkov na področju zdravja in okolja](#)
- [razpisi na področju zdravja in okolja](#)

NOVICE MREŽE NVO ZA ZDRAVJE IN OSTALE NOVICE

• **[Ker alkohol ni mleko](#)**

Z alkoholom otrokom nevede in nehotе povzročamo veliko večjo škodo, kot si mislimo. Ker je alkohol tako samoumeven del naše kulture, se pogosto ne zavedamo, v kako škodljivem okolju so naši otroci. In to tam, kjer je zgled najmočnejši. Doma. Doma otroci najpogosteje pridejo v stik z alkoholom. In doma otrokom alkohol celo ponujamo. Nedorodne oči pa nas vztrajno opazujejo. S tem otrokom nevede in nehotе povzročamo veliko večjo škodo, kot si mislimo.

Naši otroci in povprečju prvič pijejo že pri enajstih letih.

V Sloveniji je več kot šest od desetih sedmošolcev najpogosteje v stiku z alkoholom doma, ne v šoli ali družbi prijateljev. Z napačnim zgledom nehotе pripomoremo, da v povprečju otroci prvič pijejo že pri enajstih letih. Skoraj polovica otrok, ki začne piti alkohol v osnovnošolskih letih, pa od njega postane odvisna.

Razširite sporočilo in bodite zgled

Vsako od nas lahko s svojimi dejanji pripomore k zmanjševanju in preprečevanju škode zaradi alkohola v Sloveniji ter predstavlja boljši zgled otrokom in mladostnikom. [Pridružite se rastoči](#) skupnosti, ki s svojim glasom in dejanji zmanjšuje škodo zaradi alkohola v Sloveniji.

Ključ do sprememb je pri vsakem izmed nas.

• **[Napovednik: Svetovni dan brez tobaka 2019](#)**

Vsako leto 31. maja, Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) in svetovni partnerji obeležujejo Svetovni dan brez tobaka (SDBT). Letna kampanja je priložnost za ozaveščanje o nevarnih in smrtonosnih učinkih, ki jih povzroči uporaba tobaka in izpostavljenost pasivnemu kajenju ter priložnost za odvratanje uporabe tobaka v vseh oblikah.

Slogan Svetovnega dne brez tobaka 2019 se glasi »Brez tobaka za zdravje pljuč«. Kampanja bo povečala ozaveščanje za:

- negativni vpliv, ki ga ima tobak na zdravje človeških pljuč, od raka do kroničnih boleznih dihal;
- bistveno vlogo, ki jo imajo pljuča za zdravje in dobro počutje ljudi.

Kampanja tudi služi kot poziv za ukrepanje in zagovornišvo za učinkovite politike z namenom zmanjšanja uporabe tobaka. Obvezuje deležnike oziroma interesne skupine v vseh sektorjih, da se zavzemajo za nadzor nad tobakom.

Kako tobak ogroža zdravje pljuč ljudi po vsem svetu

Svetovni dan brez tobaka 2019 se bo osredotočil na več načinov izpostaviti vplive tobaka na zdravje pljuč:

- **Rak pljuč.** Kajenje tobaka je glavni vzrok za nastanek pljučnega raka in je odgovoren za več kot dve tretjini smrti zaradi raka pljuč na svetovni ravni. Izpostavljenost pasivnemu kajenju doma ali na delovnem mestu prav tako povečuje tveganje za nastanek pljučnega raka. Prenehanje kajenja lahko zmanjša tveganje za nastanek pljučnega raka. Po 10 letih prenehanja kajenja se tveganje za nastanek pljučnega raka zniža na skoraj polovico v primerjavi s kadilcem.
- **Kronične bolezni dihal.** Kajenje tobaka je vodilni povzročitelj kroničnih obstruktivnih pljučnih boleznih (KOPB). To je stanje, kjer kopičenje gnojne sluzi v pljučih privede do bolečega kašlja in mučnih težav z dihanjem. Tveganje za razvoj KOPB je zlasti visoko med posamezniki, ki pričnejo kaditi v mladosti, saj kajenje tobaka znatno upočasni razvoj pljuč. Tobak prav tako poslabša astmo, ki omejuje aktivnost in prispeva k invalidnosti. Zgodnje prenehanje kajenja je najbolj učinkovito za upočasnitev napredka KOPB in izboljšanje astmatičnih simptomov.
- **Skozi celotno življenje.** Če nosečnice kadijo, so dojenčki v maternici izpostavljeni strupom iz tobačnega dima ali izpostavljeni pasivnemu kajenju. Ti dojenčki imajo pogosto zmanjšano rast in funkcijo pljuč. Mladi in otroci izpostavljeni pasivnemu kajenju, tvegajo napad in poslabšanje astme, pljučnice in bronhitisa. Prav tako so pogosto izpostavljeni okužbam spodnjih dihal. Na svetu približno 165.000 otrok umre pred 5. letom starosti zaradi okužb spodnjih dihal, ki jih povzroča pasivno kajenje. Ti imajo v kasnejšem življenjskem obdobju zdravstvene posledice zaradi izpostavljenosti pasivnemu kajenju v otroštvu, saj pogoste okužbe spodnjih dihal v zgodnjem otroštvu znatno povečajo tveganje za kasnejši razvoj KOPB.
- **Tuberkuloza.** Tuberkuloza (TB) poškoduje pljuča in zmanjša pljučno funkcijo, ki se še dodatno poslabša zaradi kajenja tobaka. Kemične sestavine tobačnega dima lahko sprožijo latentne oblike tuberkuloze, s katero je okužena približno četrtina vseh ljudi. Okužba s tuberkulozo pri posameznikih s poškodovanimi pljuči zaradi kajenja tobaka, bistveno poveča tveganje za invalidnost in smrt zaradi odpovedi dihal.
- **Onesnaževanje zraka.** Tobačni dim je še posebej nevaren v zaprtih prostorih. Vsebuje več kot 7.000 kemikalij, 69 od teh je znanih po tem, da so rakotvorni. Čeprav je dim neviden in brez vonja se lahko v zraku zadrži do pet ur. Dimu izpostavljeni ljudje so v nevarnosti zaradi nastanka pljučnega raka, kroničnih boleznih dihal in zmanjšanje funkcije pljuč.

Cilji kampanje Svetovnega dne brez tobaka 2019

Najbolj učinkovit ukrep za izboljšanje zdravja pljuč je zmanjšanje uporabe tobaka in izpostavljenosti pasivnemu kajenju. V nekaterih državah je znanje velikega dela splošne javnosti ter predvsem kadilcev pomanjkljivo glede na možna zdravstvena tveganja za nastanek boleznih pljuč, ki jih povzroča kajenje tobaka in izpostavljenost pasivnemu kajenju. Kljub trdnim dokazom, da je tobak škodljiv za pljuča, se še vedno podcenjujejo pozitivni učinki za boljše zdravje, ki jih imajo celovite politike nadzora nad tobakom.

Kampanja Svetovni dan brez tobaka 2019 bo ozaveščala:

- o tveganjih zaradi kajenja tobaka in izpostavljenosti pasivnemu kajenju,
- o posameznih nevarnostih kajenja tobaka na zdravje pljuč,
- o obsegu smrti in obolenj na svetovni ravni zaradi boleznih dihal povzročenih s strani tobaka vključno s kroničnimi boleznih dihal in pljučnim rakom,
- o novih dokazih, ki govorijo o povezavi med kajenjem tobaka in smrti zaradi tuberkuloze,
- o posledicah izpostavljenosti pasivnemu kajenju na zdravje pljuč ljudi vseh starostnih skupin,
- o pomenu zdravja pljuč za doseg splošnega zdravja in dobrega počutja,
- o izvedenih akcijah in ukrepih ključnih ciljnih skupin, vključno z javnostjo in vladami, ki lahko zmanjšajo tveganja za zdravje pljuč zaradi tobaka.

Pomembna tema »Brez tobaka za zdravje pljuč« ima vpliv tudi na druge globalne procese, kot so mednarodna prizadevanja za nadzor nad nenalezljivimi boleznimi (NCD), tuberkulozo in onesnaževanje zraka za promocijo zdravja. Služi kot priložnost, da obeže deležnike oziroma interesne skupine iz vseh sektorjev in pooblasti države, da okrepijo implementacijo MPOWER ukrepov tobačnega nadzora, ki so vključeni v Okvirni konvenciji za nadzor nad tobakom v SZO (WHO FCTC).

Poziv k ukrepanju

Tobačni dim ima velike posledice za zdravje pljuč, tako kadilcev kot tudi nekadilcev po svetu. Za doseg cilja zmanjšanja prezgodnje smrti zaradi nenalezljivih bolezni za eno tretjino do leta 2030 (SDG - Sustainable Development Goal), mora nadzor nad tobakom biti prioriteta vseh vlad in skupnosti po vsem svetu. Trenutno je svet še daleč od doseganja tega cilja.

Države bi se morale odzvati na tobačno epidemijo s celotno implementacijo WHO FCTC in s sprejetjem ukrepov MPOWER, ki vključujejo razvoj, implementacijo in zagotavljanje najbolj učinkovitih politik nadzora nad tobakom pri zmanjševanju povpraševanja po tobaku.

Starši in drugi člani skupnosti bi tudi morali ukrepati za promocijo svojega zdravja in zdravje svojih otrok tako, da bi jih zaščitili pred škodo, povzročeno zaradi rabe tobaka.

Vir: [SZO](#)

- [Spletni program izobraževanja za strokovnjake pri opuščanju kajenja - elearning-ensp.eu](#)

ENSP je oblikovala **program izobraževanja na spletu**, do katerega se lahko dostopa preko računalnika ali pametnega telefona. Spletni izobraževalni program ponuja evropskim zdravstvenim uslužbencem najnovejšo dokazano učinkovite prakse, s katerimi lahko svojim pacientom **pomagajo pri odvijanju od kajenja**. Zasnovan je tako, da zdravnikom zagotavlja strokovne nasvete, ki temeljijo na Smernicah za zdravljenje odvisnosti od tobaka. Te smernice vsebujejo več kot 80 poglavij za obravnavo in zdravljenje odvisnosti od tobaka. Ena teh priporočil navaja, da bi vsi zdravstveni strokovnjaki morali biti deležni usposabljanja na področju najnovejših, dokazano učinkovitih tehnik za opuščanje kajenja.

Spletni izobraževalni program je bil razvit s pomočjo strokovnjakov na terenu s tega področja. Zajema tudi video posnetke in možnost prenosa orodij za pomoč pri izvajanju intervencij za opuščanje. **Zajema 4 vsebinsko ločene module:**

- Modul 1: Odvisnost od nikotina – Zakaj ljudje kadijo?
- Modul 2: Kako pacientom pomagati opustiti kajenje.
- Modul 3: Vedenjsko svetovanje.
- Modul 4: Farmakoterapija.

Vsak modul je sestavljen iz kratkega povzetka praktičnih nasvetov, nasvetov za vključitev v program in dokazov o uspešnosti.

Ob uspešnem zaključku vseh modulov **se uporabnikom izda certifikat EACCME** (European Accreditation Council for Continuing Medical Education) s podeljenima **2 ECMEC (European CME credits) kreditnima točkama**. Materiali za spletno učenje zajemajo vsa področja zdravljenja odvisnosti od tobaka. Glavni ključni do uspeha predstavljajo kombinacijo izobraževanja, vedenjske terapije in primerne rabe farmakoterapije.

Trenutno je program neplačljiv. V bodoče pa se namerava vspostaviti sistem plačevanja za dostop, zato pohitite in se čimprej prijavite.

Spletni izobraževalni program se nahaja na spletni povezavi: <http://elearning-ensp.eu/>

Pohitite in se prijavite.

[Nazaj na vrh](#)

ZANIMIVE NOVICE S PODROČJA ZDRAVJA IN OKOLJA PO SVETU

- [Poraba alkoholnih pijač po svetu narašča predvsem na račun Kitajske](#)

Kitajska bo po porabi alkoholnih pijač na prebivalca do leta 2030 prehitela ZDA. Trenutno prvo mesto zaseda Moldavija.

Po svetu trenutno spijemo veliko več alkoholnih pijač kot pred 30 leti. Raziskovalci, ki so nedavno v medicinskem žurnalu The Lancet objavili [studijo](#) na to temo, pravijo da je razlog za to večje število oseb, ki pije alkohol v Indiji in na Kitajskem. Raziskovalci so napovedali, da, v kolikor se bodo trenutni trendi nadaljevali, bo poraba alkoholnih pijač na prebivalstvo v naslednjem desetletju narasla za 17 %. Med leti 1990 in 2017 je poraba narasla za 10 %. Do leta 2030 bo alkoholne pijače pila polovica vseh odraslih oseb na svetu, medtem ko se bo četrtnina od teh tvegano opijala vsaj enkrat tedensko, še kažejo napovedi. »Svet ni na poti, da doseže zastavljene globalne cilje za zmanjšanje tveganega pitja alkoholnih pijač,« menijo avtorji raziskave, ob enem pa pozivajo sprejetje strožjih protiučrepanj kot so višje obdavčitve in preprečevanje oglaševanja alkoholnih pijač. Globalno trpi zaradi z alkoholom povezanih obolenj približno 237 milijonov moških in 46 milijonov žensk, največ v Evropi (15 % moških in 3,5 % žensk) in Severni Ameriki (11,5 % moških in 5 % žensk). »Pred letom 1990 se je večina alkoholnih pijač spilo v najrazvitejših državah v Evropi,« je dejal vodilni avtor Jakob Manthey, raziskovalec Inštituta za klinično psihologijo in psihoterapijo iz Dresdna, Nemčije. »Vendar pa se je ta vzorec v zadnjem času korenito spremenil, predvsem zaradi zmanjšanja porabe v Vzhodni Evropi in povišanja v številnih državah s srednje visokimi prihodki kot na primer Kitajska, Indija in Vietnam.«

V letu 2017 je bil odstotek odraslih oseb, starih 15 let ali več, ki so pile alkoholne pijače še vedno najvišji v Evropi in Severni Ameriki. V Franciji so na primer moški letno spili skupno približno 19 litrov čistega alkohola in ženske približno šest. Skupaj, v povprečju, torej malce več kot 12 litrov. Številke iz ZDA za leto 2017 so malenkost nižje - 15 litrov čistega alkohola za moške in 4,5 litrov za ženske, v povprečju skupno torej malce pod 10 litrov, z malce višjim odstotkom oseb, ki nikoli niso pili alkoholnih pijač. Na Kitajskem so moški spili malce več kot 11 litrov čistega alkohola, predvsem v obliki žganih pijač in piva, medtem ko so ženske zaužile 3 litre čistega alkohola, kar je skupaj v povprečju malce več kot 7 litrov. To je še vedno manj kot v ZDA, kljub temu pa to predstavlja velik porast v porabi - približno za 70 % v primerjavi s porabo Kitajske v letu 1990. Do leta 2030 bosta državi namenili mesta. Napovedi kažejo, da bodo odrasle osebe na Kitajskem spile več kot 10 litrov v povprečju, medtem ko se bo poraba v ZDA malenkost znižala na 9,5 litrov. Odstotki prebivalstva, ki pijejo alkoholne pijače se bodo v naslednjem desetletju tudi spremenili. Takrat naj bi namreč 77 % odraslih oseb na Kitajskem pilo alkoholne pijače vsaj nekajkrat letno v primerjavi z 73 % oseb v ZDA.

V Indiji veliko manjši odstotek prebivalstva pije alkoholne pijače. Alkoholne pijače je v letu 2017 pilo namreč le 40 % moških in 22 % žensk. Povprečno skupaj spijejo okrog 6 litrov čistega alkohola. Kljub temu pa je ta številka dvakratnik vrednosti iz leta 1990. Raziskovalci pa predvidevajo, da se bo do leta 2030 količina dodatno povišala za 50 %.

Regije z najnižjimi količinami popitega alkohola v letu 2017 so Severna Afrika in Bližnji Vzhod. Tam so odrasle osebe popile 1 liter čistega alkohola letno. Regije z najvišjo stopnjo popitega alkohola so države srednje in vzhodne Evrope. V marsikateri od teh odrasle osebe popijejo več kot 12 litrov čistega alkohola letno. Moldavija zaseda nezavirljivo prvo mesto po količini popitega alkohola na odraslega prebivalca s 15 litri popitega čistega alkohola letno, medtem ko Rusija, Francija in Portugalska z 12 litri ne zaostajajo veliko.

Če gledano globalno, je količina popitega čistega alkohola na odraslo osebo narasla iz 5,9 litrov v letu 1990 na 6,5 litrov v letu 1997, hkrati pa strokovnjaki napovedujejo, do bo ta številka narasla na 7,6 litrov do leta 2030. 45 odstotkov vsega zaužitega alkohola se spije v obliki žganih pijač, 15 odstotkov v obliki piva in 12 odstotkov v obliki različni vin.

Študija je dostopna [tukaj](#).

Objavljeno dne 8. 5. 2019 na www.theguardian.com

- [Uprava ZDA za hrano in zdravila izdala dovoljenje za prodajo tobačnih izdelkov IQOS](#)

Nedavno je Uprava ZDA za hrano in zdravila dala zeleno luč za prodajo tobačnih izdelkov IQOS v ZDA.

Agencija je pri tem poudarila, da s tem sicer ne smatra napravo za segrevanje tobaka - IQOS, ki jo je razvilo podjetje Philip Morris International, za varno. Prav tako pravijo, da dovoljenje za prodajo ne pomeni, da Agencija uradno priznava izdelek. Izdelek se razlikuje od elektronskih cigaret, ki so v zadnjem času zelo popularne med osnovnošolci in srednješolci. »Gre za napravo za segrevanje tobaka in nikotina, ki proizvade aerosol, katerega uporabniki vdihavajo,« so povedali na Upravi. Na Upravi so še zatrjili, da so izvedli temeljit znanstven pregled, na podlagi katerega so sklenili, da bi naprava lahko imela doprinos k javnemu zdravju, saj naj bi vsebovala manj strupenih kemikalij kot cigaretni dim ter v manjših količinah. Kritiki so bili nad odločitvijo ogorčeni, predvsem zaradi dejstva, da je odločitev Urada slonela na znanstvenih študijah, ki jih je financirala tobačna industrija sama.

»Ena izmed poglavitnih nalog Uprave ZDA za hrano in zdravila je, da zagotovi preizkus in ovrednotenje novih tobačnih izdelkov še preden pridejo v celoti na tržišče, kakor tudi skrb za manjše število obolenj zaradi s tobakom povezanih bolezni in manjšo umrljivost.« Je v svoji izjavi za javnost dejal Mitch Zeller direktor Uprave ZDA za hrano in zdravila. »Na ta način zaščitimo širšo javnost, še posebej pa mlade,« je še dodal Zeller. Moira Gilchrist, podpredsednica oddelka za strateško in znanstveno komuniciranje pri podjetju Philip Morris International, je označila odločitev Uprave za pomemben mejnik, saj to pomeni, da bodo lahko izdelke IQOS, ki jih že prodajajo drugod po svetu, začeli prodajati tudi kadilcem v ZDA. Podjetje pravi, da bo začelo z distribucijo in oglaševanjem po preteku približno 90 do 120 dni po datumu izdaje dovoljenja, začeni v Atlanti.

Odločitev Uprave je naletela na začetne zagonovnik javnega zdravja. Ti opozarjajo, da se bo raba izdelkov najverjetneje razširila med otroci in mladimi, podobno kot se je v primeru elektronskih cigaret proizvajalca Juul in drugih.

Odločitev je prišla le mesec zatem, ko je z mesta direktorja Uprave odstopil dr. Scott Gottlieb, ki je zavzemal ostro stališče do problema kajenja mladoletnikov. Ob njegovem odstopu so se pojavila vprašanja ali bo novo vodstvo Uprave spremenilo to mnenje. »Brez natančnega nadzora Uprave ZDA za hrano in zdravila obstaja resna nevarnost, da IQOS postane novi Juul in še poglubi trenutno epidemijo kajenja med mladimi,« je v svoji izjavi dejal Matthew L. Myers, predsednik neprofite organizacije Campaign for Tobacco-Free Kids. Myers je tudi povedal, da so Upravi večkrat izrazili svoje pomisleke in opozorili na poslovno prakso podjetja Philip Morris. Podjetje namreč v drugih državah trži izdelke IQOS na sporne načine. Predvsem tako, da ga naredijo privlačnega za otroke s pomočjo oglaševanja vplivnežev preko družabnih omrežij, sponzoriranja atraktivnih dogodkov za mlade kot so zabave na obali, sponzoriranja modnih prireditev ter odpiranja prodajaln in kioskov, ki dajejo videz, kot da prodajajo inovativne tehnološke izdelke in ne zasvojljivih tobačnih izdelkov. Robin Koval, predsednik organizacije Truth Initiative je po elektronski pošti poslal izjavo: »Lansiranje nove elektronske naprave za kajenje na ameriško tržišče, medtem ko smo soočeni z epidemijo mladih kadilcev elektronskih cigaret, je zelo zaskrbljujoče.« Harold Wimmer predsednik in izvršni direktor Ameriškega združenja za pljuča je v izjavi dejal, da je zelo zaskrbljen, glede učinka tovrstnih izdelkov na zdravje ljudi. »Ameriško združenje za pljuča apelira na Upravo ZDA za hrano in zdravila, da natančno nadzoruje, kako se bodo ti izdelki v praksi uporabljali in kdo vse jih bo uporabljal,« je povedal Wimmer. »Uprava ZDA za hrano in zdravila mora zaščititi mlade še preden vstopijo v svet kajenja z uporabo naprav IQOS,« je še dodal Wimmer.

V Upravi ZDA za hrano in zdravila so zatrjili, da bodo budno spremljali prodajo ter tudi morebitni porast rabe med mladimi. V primeru če se kaj takega zgodi, si pridružujejo pravico razveljaviti

dovoljenje. »Skrbno bomo spremljali kaj se dogaja na tržišču, vključno z načinom oglaševanja, ki ga bo podjetje uporabilo,« je zatrdil Zeller. Sem spada tudi spoštovanje pravil oglaševanja, ki preprečujejo, da se oglašuje otrokom preko spleta ali družabnih omrežij. Uprava bo tudi zahtevala, da bodo embalaža izdelkov in oglasi vsebovali opozorilo potrošnikom o zasvojljivosti izdelka. Prav tako ne sme podjetje Philip Morris oglaševati izdelke kot manj škodljive ali kot bolj zdravo alternativo klasičnim cigaretam. Za takšno dovoljenje teče ločen postopek pred Upravo ZDA za hrano in zdravila.

Podjetje Philip Morris International je vložilo veliko napora in sredstev v razvoj naprav IQOS, predvsem zaradi tega ker kadilci opuščajo klasične cigarete. »V prvem kvartalu leta 2019 je podjetje imelo več kot 10 milijonov uporabnikov naprav IQOS po Svetu,« je v izjavi povedal izvršni direktor André Calantzopoulos. V tem časovnem obdobju so naročila izdelkov za segrevanje poskočila za 20,2 %. Interes podjetja v alternativne oblike kajenja je sestavni del tektonskih premikov v industriji. Lansko leto je tobačni gigant Altria prevzel 35 % delež proizvajalca elektronskih cigaret Juul. Posel je bil vreden 12,8 milijard ameriških dolarjev. Altria – pred leti ustanovljeno hčerinsko podjetje Philip Morris-a je z njimi sklenilo pogodbo in si s tem zagotovilo ekskluzivne distribucijske pravice za prodajo izdelkov IQOS.

Objavljeno dne 30.4.2019 na www.cnn.com

[Nazaj na vrh](#)

NAPOVEDNIK DOGODKOV S PODROČJA ZDRAVJA IN OKOLJA

• [Nacionalno srečanje nevladnih organizacij, 22.5.2019, Ljubljana, Slovenija](#)

Konzorcij vsebinskih mrež nevladnih organizacij Slovenije bo 22. maja 2019 na Dalmatinovi 4 pripravil redno letno srečanje, na katerem bo iz različnih plati predstavljeno, kako se vsebinske mreže umeščajo v nevladni sektor, kaj od njih pričakujejo in dobivajo posamezne nevladne organizacije, kaj področna ministrstva ter nenazadnje kako vsebinske mreže vidijo svoj položaj po uveljavitvi Zakona o nevladnih organizacijah (ZNOrg). Rok za prijave je petek 17. maj 2019. Prijave sprejemajo na elektronski poštni naslov info@asociacija.si (Zadeva: »Prijava na letno srečanje konzorcija vsebinskih mrež«; Vsebina: ime, priimek in organizacija, kjer delujete).

Za udeležbo na srečanju ni kotizacije.

Vabljeni.

• [Nacionalni simpozij ob Svetovnem dnevu brez tobaka 2019, 30.5.2019, Ljubljana, Slovenija](#)

Nacionalni simpozij bo potekal dne 30.5.2019, na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje, na območni enoti Ljubljana, na Zaloški cesti 29. Prijave so zaradi zapolnitve prostih mest zaprte.

Za udeležbo na simpoziju ni kotizacije.

Vabljeni.

• [Tiskovna konferenca ob Svetovnem dnevu brez tobaka 2019, 31.5.2019, Maribor, Slovenija](#)

Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo vas vabi na tiskovno konferenco ob Svetovnem dnevu brez tobaka 2019, »Brez tobaka za zdravje pljuč«, ki bo v petek, 31. maja 2019, ob 11. uri v Hotelu City Maribor, na Ulica kneza Koclja 22, 2000 Maribor.

Udeležba na tiskovni konferenci je brezplačna.

Vabljeni.

• [12.mednarodna znanstvena konferenca z naslovom "Izzivi in potrebe družbe na področju preventive in promocije zdravja na vseh ravneh zdravstvenega varstva, 6.6.2019, Hotel Astoria, Bled, Slovenija](#)

Konferenca je namenjena predstavitvi aktualnih raziskovalno razvojnih del s področja vloge zdravstva pri zagotavljanju in ohranjanju celostne preventive in promocije zdravja. Organizator konference je Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin. Vabijo k oddaji izvlečkov in kasneje znanstvenih prispevkov s področja zdravstvene nege, promocije zdravja, fizioterapije in vseh drugih področij zdravstva. Na konferenco so vabljeni tudi magistrski in doktorski študenti in njihovi mentorji.

Postanite del kakovostnega dogodka, ki vam omogoča promocijo vašega raziskovalnega dela in delitev vaših spoznanj z drugimi strokovnjaki iz Slovenije in tujine.

Rok za oddajo izvlečkov je 25. februar 2019.

Vljudno vabljeni.

[Nazaj na vrh](#)

RAZPISI S PODROČJA ZDRAVJA IN OKOLJA

• [Razpis Fundacije EKHAGA za sofinanciranje raziskovalnih projektov na področju agrikulturne, naravne medicine ter zdravega načina življenja](#)

Fundacija Ekhaga je objavila razpis za sofinanciranje raziskovalnih projektov na področju agrikulturne in zdrave prehrane, naravne medicine ter zdravega načina življenja za leto 2019. Podpirajo predvsem aplikativne raziskave, katerih izsledki se lahko uporabijo v vsakdanjem življenju.

Področja financiranja:

- Kakovostnejša in bolj zdrava hrana: podpirajo raziskave na temo ekološke proizvodnje živil, pa tudi same priprave in skladiščenja hrane.
- Prehrana in način življenja: podpirajo raziskave o vplivu prehranskih izbir in aktivnega življenjskega stila na zdravje ljudi.
- Naravno in alternativno zdravljenje.

Podpirajo predvsem strateške in inovativne projekte pilotne narave in raziskave, ki prinašajo rezultate in niso samo potrditev že predhodnih ugotovitev.

Razpisuje: Fundacija Ekhaga

Rok prijave: 20. 5. 2019

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tuka](#)

• [ESPON: Javno naročilo »Metropolitanske prosotorsko industrijske strategije«](#)

Iz [Ministrstva za okolje in prostor obveščajo](#), da je v okviru Evropskega omrežja za spremljanje prostorskega razvoja (ESPON), ki je program uporabnih raziskav, ki se uporabljajo pri pripravi politik prostorskega razvoja v Evropi, objavljeno javno naročilo za izvedbo ciljne raziskave »Metropolitanske prostorsko industrijske strategije«.

Razpisuje: Evropska komisija

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

Rok prijave: 3. 6. 2019

• [LIFE: Razpis za sklenitev okvirnega partnerskega sporazuma z mrežami NVO na EU ravni, ki so dejavne na področju okolja in klimatskih sprememb](#)

Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja (EASME) je v okviru programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) objavila javni razpis, namenjen sklenitvi okvirnega partnerskega sporazuma z mrežami NVO na EU ravni (delovanje v najmanj treh evropskih državah!), ki so dejavne na področju okolja in klimatskih sprememb na evropski ravni. Evropske mreže NVO, ki bodo v okviru tega razpisa z EASME sklenile okvirni sporazum, bodo kasneje lahko povabljene k oddaji letnih programov in pridobile sredstva za delovanje v letu 2020.

Upravičeni prijavitelji

Na razpis se lahko prijavijo mreže nevladnih organizacij, ki delujejo na področju varstva okolja in/ali klimatskih sprememb na EU ravni v najmanj treh evropskih državah. Glede drugih pogojev glej razpisno dokumentacijo.

Razpisuje: EASME - Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja

Vrednost razpisa: Za sofinanciranje delovanja evropskih nevladnih organizacij je v dvoletnem obdobju na voljo 24,000,000 EUR. Mreže lahko pridobijo sredstva za delovanje v višini do 700,000 EUR (povprečna vrednost dodeljenih sredstev v letu 2018 je znašala 330,000 EUR), sofinancira se do 60% upravičenih stroškov.

Rok prijave: 3. 6. 2019

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

• **[Javni poziv za leto 2019 za sofinanciranje projektov nevladnih organizacij izbranih na razpisih, sofinanciranih iz proračuna EU ali Urada za finančni mehanizem, Evropskega združenja za prosto trgovino – EFTA](#)**

Ministrstvo za javno upravo je objavilo javni poziv 2019 za sofinanciranje projektov nevladnih organizacij izbranih na razpisih sofinanciranih iz proračuna Evropske unije ali Urada za finančni mehanizem, Evropskega združenja za prosto trgovino – EFTA.

Predmet javnega poziva je:

- sofinanciranje finančnega prispevka za projekte nevladnih organizacij, ki so bili izbrani na razpisih, sofinanciranih iz proračuna Evropske unije. To so programi, ki jih razpisujejo Generalni direktorati Evropske komisije, Agencije Evropske komisije in EU parlament, kot npr.: Ustavjalna Evropa, LIFE, Obzorje 2020, Evropsko teritorialno sodelovanje in drugi in
- sofinanciranje finančnega prispevka za projekte NVO, ki so bili izbrani na razpisih, sofinanciranih s strani Urada za finančni mehanizem, Evropskega združenja za prosto trgovino - EFTA, kot npr.: programi EGP in Norveški sklad za regionalno sodelovanje, EGP in Norveški sklad za zaposlovanje mladih, Globalni sklad za dostojno delo in tristranski dialog ter drugi programi Urada za finančni mehanizem.

Ministrstvo bo sofinanciralo finančni prispevek za projekte, ki se izvajajo na dan oddaje prijave na javni poziv in se zaključijo najkasneje do 31. 12. 2021.

Upravičeni prijavitelji

Upravičen prijavitelj mora, na dan prijave na javni poziv, izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima status nevladne organizacije, po določbah 2. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. 21 /18)
- da je vodilna ali partnerska organizacija v projektu, ki je bil izbran na enem izmed razpisov EU programa ali programa Urada za finančni mehanizem;
- da je bil projekt, za katerega se zaproša finančni prispevek, izbran v okviru EU programa ali programa Urada za finančni mehanizem, ki določa odstotek finančnega prispevka ali pa je odstotek določen v pogodbi prijavitelja projekta;
- da se projekt, za katerega se zaproša finančni prispevek, izvaja na dan oddaje prijave na javni poziv in se zaključi najkasneje do 31. 12. 2021, oziroma se je pričel izvajati po objavi Javnega poziva za sofinanciranje projektov nevladnih organizacij izbranih na razpisih sofinanciranih iz proračuna Evropske unije (Uradni list RS, št. 41/18 z dne 15. 6. 2018) in se zaključi najkasneje do 31. 12. 2019 ter prijavitelj zanj ni prejel finančnega prispevka ministrstva;
- da ima v Republiki Sloveniji odprt transakcijski račun, ki je vpisan v Register transakcijskih računov pri Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve;
- da ima poravnane vse davke in druge obvezne datjave, skladno z nacionalno zakonodajo, zapadle do vključno zadnjega dne v mesecu pred vložitvijo prijave na javni poziv;
- da ni v stečajnem postopku, postopku prenehanja delovanja, postopku prisilne poravnave ali postopku likvidacije;
- da zaprosena višina finančnega prispevka, ki je predmet sofinanciranja po tem javnem pozivu, vključno z že pridobljenimi javnimi sredstvi za sofinanciranje EU projekta ali projekta Urada za finančni mehanizem, ne presega 90 % zahtevane višine finančnega prispevka;
- da za finančni prispevek, ki je predmet sofinanciranja po tem javnem pozivu, ni in ne bo pridobil sredstev iz drugih javnih virov (prepoved dvojnega sofinanciranja).

Razpisuje: Ministrstvo za javno upravo

Vrednost razpisa: 1.100.000 EUR.

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

Rok prijave: 4. 6. 2019

• **[Javno naročilo: izobraževanje za trajnostno mobilnost](#)**

Ministrstvo za infrastrukturo je objavilo javno naročilo za izvedbo izobraževanja za trajnostno mobilnost, ki zajema:

- izvedbo delavnic za predstavnike občin in strokovno javnost
- izvedbo delavnic za srednješolce
- pripravo izobraževalnega gradiva
- izvedbo predstavitev na visokošolskih zavodih

Razpisuje: Ministrstvo za infrastrukturo

Vrednost naročila: Največ 301.373,50 EUR.

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

Rok prijave: 17. 6. 2019

• **[Razpis EU za zbiranje projektnih predlogov v okviru Evropske solidarnostne enote za leto 2019](#)**

Evropska komisija je objavila razpis za zbiranje projektnih predlogov v okviru evropske solidarnostne enote za leto 2019.

Ta razpis za zbiranje predlogov zajema naslednje ukrepe evropske solidarnostne enote:

- prostovoljski projekti (roki prijave: 5. februar 2019, 30. april 2019, 1. oktober 2019)
- prostovoljska partnerstva (posebni sporazumi za leto 2019 na podlagi okvirnega sporazuma o partnerstvu 2018–2020) (rok prijave: 20. april 2019)
- prostovoljske skupine na prednostnih področjih (rok prijave: 28. september 2019)
- pripravništva in zaposlitve (roki prijave: 5. februar 2019, 30. april 2019, 1. oktober 2019)
- solidarnostni projekti (roki prijave: 5. februar 2019, 30. april 2019, 1. oktober 2019)

Upravičeni prijavitelji

Za financiranje v okviru evropske solidarnostne enote se lahko prijavi kateri koli javni ali zasebni subjekt. Poleg tega se za financiranje za solidarnostne projekte lahko prijavijo skupine mladih, ki so registrirani na portalu evropske solidarnostne enote. V evropski solidarnostni enoti lahko sodelujejo naslednje države: 28 držav članic Evropske unije lahko v celoti sodeluje v vseh ukrepih evropske solidarnostne enote. V določenih ukrepih evropske solidarnostne enote pa lahko sodelujejo tudi organizacije iz: držav Efte/EGP: Islandije, Lihtenštajna in Norveške, držav kandidatka za vstop v EU: Turčije, Srbije in Severne Makedonije, partnerskih držav.

Za podrobnosti o načinih sodelovanja [glej vodnik](#) po evropski solidarnostni enoti 2019 (European Solidarity Corps Guide).

Razpisuje: Evropska komisija

Vrednost razpisa: 96,3 milijona EUR

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

[Nazaj na vrh](#)

SLOVENSKA ZVEZA ZA JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE IN TOBAČNO KONTROLO
Partizanska cesta 12, 2000 Maribor
TEL: +386 5 917 80 76
GSM: +386 51 317 113

Od prejemanja e-novic se lahko odjavite [tukaj](#).
Lahko pa nam pišete na elektronski naslov info@zadlhai.net

